

Beveiliging in de toekomst

**Amsterdam, oktober 1991
Van Dijk, Van Someren en Partners
Anneke van Hoek
Bram van Dijk**

Inhoudsopgave

Pagina:

Inleiding	1
1 Criminaliteitsproblemen nu en in de toekomst	4
1.1 Mate van criminaliteitsproblemen	4
1.2 Huidige criminaliteitsproblemen naar soort delict	5
1.3 Toekomstige criminaliteitsproblemen	6
2 Beveiliging in heden en verleden	8
2.1 Huidige beveiliging	8
2.2 Voor- en nadelen inhuren beveiligingsbedrijf	9
2.3 Ervaring met dienstverlening beveiligingsbedrijven	11
2.4 Mening over dienstverlening beveiligingsbedrijven	12
2.5 Aansluiting vraag en aanbod	14
2.6 Het imago van de beveiligers	15
2.7 Conclusies	17
3 Beveiliging in de toekomst	19
3.1 Toekomstige beveiligingsbehoefte naar soort maatregel	19
3.2 Investeringsbereidheid	21
3.3 Groeiverwachting beveiligingsbranche	22
3.4 Onderlinge samenwerking	24
3.5 Conclusies	25
4 Wenselijkheid uitbreiding taken en bevoegdheden van particuliere beveiligingsbedrijven en de rol van de politie	26
4.1 Wenselijkheid uitbreiding taken van particuliere beveiligingsbedrijven	26
4.2 Politie en particuliere beveiligingsbedrijven	31
4.3 Betalen politiediensten	32
4.4 Wenselijkheid uitbreiding bevoegdheden particuliere beveiligingsfunctionarissen	33
4.5 Conclusies	33

Inleiding

De particuliere beveiligingsindustrie heeft de laatste jaren een fikse groei doorgemaakt. Deze groei ging gepaard met een - veelal publiek - gevoerde discussie over de ontwikkelingen in deze sector. Actueel is bijvoorbeeld de vraag of en in hoeverre beveiligingsbedrijven taken over kunnen nemen die nu nog vrijwel uitsluitend tot het werkterrein van de overheid, in casu de politie, behoren. Als het al tot samenwerking komt, dan nog kan gedebatteerd worden over de vormen die deze aan zal moeten nemen. Iets meer op de achtergrond speelt de vraag hoe de kwaliteitsbewaking van de activiteiten van de professionele beveiligers te garanderen en organiseren.

Een geheel ander, maar niet minder belangrijk thema bestaat uit de opinies, behoeften en wensen van de vele instellingen en bedrijven die tezamen de (potentiële) klantenkring van de beveiligingsbranche vormen. Hoe tevreden of ontevreden zijn zij met het aangeboden dienstenpakket en de uitvoering daarvan? Wat zijn de toekomstige beveiligingsbehoeften en welke rol is daarin weggelegd voor het particuliere beveiligingsbedrijf? Welk imago heeft de beveiligingsbranche eigenlijk bij haar doelgroep?

Om een antwoord te krijgen op - ondermeer - bovenstaande vragen heeft Randon in overleg met het Ministerie van Justitie een opinieonderzoek laten uitvoeren onder ongeveer 350 grote bedrijven, instellingen en 'influentials', die ervaring hebben met beveiliging. Met de term 'influentials' wordt geduid op een gezaghebbende groep vertegenwoordigers van de politiek, de media, de rechterlijke macht, het openbaar bestuur en de politie. Deze 'invloedsgroep' vervult niet te onderschatten opinievormende, adviserende en beleidsbepalende functies bij de bestuurlijke besluitvorming over de toekomstige koers van de particuliere beveiligingsindustrie.

In totaal zijn er 346 geslaagde telefonische enquêtes afgenomen. Er zijn 190 bedrijfsvestigingen benaderd ('profit'), 96 instellingen ('non-profit') en 60 respondenten uit de invloedsgroep ('influentials'). In onderstaande tabel wordt een overzicht gegeven van de werkvelden waarop de verschillende soorten respondenten opereren.

Tabel 4: Profit en non-profit sector naar regio (n = 286)

	totaal %	profit %	non-profit %
Noord en Oost Nederland	32	26	45
West en Midden Nederland	39	43	31
Zuid Nederland	14	13	16
drie grote steden	13	15	8

Ruim de helft van de respondenten uit de profit en non-profit sector zijn afkomstig uit de Randstad. Met name de profit sector is in sterke mate afkomstig uit West en Midden Nederland, voor de non-profit sector geldt dit in wat mindere mate. De Randstad is bewust oververtegenwoordigd in de steekproef, aangezien daar de ervaring met criminaliteit en de beveiliging daartegen waarschijnlijk het grootst is, zodat de respondenten aldaar meer te melden zullen hebben.

Om dezelfde redenen lag de nadruk in de steekproef op grote bedrijven en instellingen.

Tabel 5: Profit en non-profit sector naar aantal werknemers (n = 286)

	totaal %	profit %	non-profit %
minder dan 100 werknemers	41	39	45
100 - 250 werknemers	30	34	23
meer dan 250 werknemers	29	28	32

Een ruime meerderheid van de ondervraagde bedrijven en instellingen is in het bezit van meer dan 100 werknemers.

1 Criminaliteitsproblemen nu en in de toekomst

1.1 Mate van criminaliteitsproblemen

Aan respondenten uit de profit en de non-profit sector is gevraagd of criminaliteit een probleem is voor hun bedrijf c.q. instelling. Aan de invloedsgroep is gevraagd of naar hun mening criminaliteit een probleem is voor bedrijven en instellingen in het algemeen.

Tabel 6: Criminaliteit probleem voor uw bedrijf/instelling c.q. het bedrijfsleven (n = 346)

	totaal %	invl. %	profit %	non-profit %
geen probleem	34	9	38	41
enigszins een probleem	39	47	38	37
groot probleem	18	31	16	15
erg groot probleem	6	7	6	6
weet niet/geen antwoord	2	5	1	1

Eensgezindheid hier bij profit en non-profit sector. Voor een op de vijf instellingen en bedrijven is criminaliteit momenteel een (erg) groot probleem. Een onverwacht groot aantal zegt momenteel geen hinder van criminaliteit te ondervinden. De invloedsgroep heeft een totaal andere kijk op de (vermeende) hinder.

Voor de respondenten uit de profit en non-profit sector is nagegaan in hoeverre de mate van de ervaren problemen variëren per regio. Van 9 respondenten was de regio niet bekend.

Tabel 7: Mate van criminaliteitsproblemen naar regio (n = 277)

	Nrd. en Ost. Nederland %	Wst. en Mid. Nederland %	Zuid Ned.land %	3 grote steden %
geen probleem	48	34	34	42
enigszins een probleem	38	46	39	19
groot probleem	11	13	27	25
erg groot probleem	3	7	0	14
Totaal	100	100	100	100

De respondenten uit het Noorden en Oosten van het land ervaren criminaliteit het minst als een probleem, de drie grote steden ervaren criminaliteit het vaakst als een (erg) groot probleem.

Als we kijken naar de mate waarin bedrijven en instellingen van verschillende grootte, criminaliteit als een probleem ervaren, lijkt dit in eerste instantie een vreemd beeld op te leveren.

Tabel 8: Mate van criminaliteitsproblemen naar grootte, n = 286

	< 100 werknemers %	100-250 werknemers %	> 250 werknemers %
geen probleem	32	46	41
enigszins een probleem	43	30	41
groot probleem	18	19	12
erg groot probleem	7	5	6
Totaal	100	100	100

Kleinere bedrijven en instellingen met minder dan 100 werknemers ervaren criminaliteit het meest als een (erg) groot probleem en grote bedrijven en instellingen met meer dan 250 werknemers ervaren criminaliteit het minst als een probleem. Dit lijkt vreemd, omdat grote bedrijven in het algemeen frequenter getroffen worden door criminaliteit¹.

De gevolgen van criminaliteit zullen echter vermoedelijk voor kleinere bedrijven ernstiger zijn omdat hun omzet en winstmarge veel kleiner en dus kwetsbaarder is dan die van grote bedrijven.

1.2 Huidige criminaliteitsproblemen naar soort delict

Van welk type criminaliteit hebben de bedrijven en instellingen die aangeven momenteel hinder te ondervinden, de meeste last? Hieronder volgt een uitputtende opsomming.

¹ Zie ook het onderzoek Bedrijfsleven en Criminaliteit, Directie Criminaliteitspreventie, Den Haag, 1990.

Tabel 9: Grootste problemen criminaliteit (n = 222); (meerdere antwoorden mogelijk)

	totaal %	invl. %	profit %	non-profit %
inbraak	39	48	36	36
vandalisme	21	22	22	23
diefstal externen	16	4	22	12
diefstal eigen personeel	12	9	12	16
graffiti	5	9	4	4
bedreiging personeel in functie	5	2	5	9
computercriminaliteit	4	11	2	4
beroving van vestiging	4	4	4	4
overval geldtransport	3	4	4	2
brandstichting	2	0	3	4
bedrijfsspionage	2	4	2	0
fraude cheques	1	0	1	2
anders	8	2	8	11

Inbraak, vandalisme en diefstal door zowel eigen personeel als externen vormen de problemen waarmee de ondervraagden het meest te stellen hebben. Alle andere vormen van criminaliteit werden beduidend minder vaak genoemd. De invloedsgroep schat de problemen met inbraak en computercriminaliteit echter veel groter in. Zij vinden daarentegen diefstal door externen en eigen werknemers minder problematisch dan de (non-)profit sector.

1.3 Toekomstige criminaliteitsproblemen

Wij vroegen zowel bedrijven en instellingen die momenteel geen problemen ondervonden van criminaliteit als degenen die deze wel hebben een blik in de toekomst te werpen. Welke vorm van criminaliteit wordt in de toekomst het grootste probleem?

Tabel 10: Grootste criminaliteitsprobleem in de toekomst, (n = 346)

	totaal %	invl. %	profit %	non-profit %
inbraak	33	24	36	34
vandalisme	14	16	11	17
computercriminaliteit	9	31	6	3
diefstal door externen	7	2	7	8
bedreiging personeel in functie	6	6	7	5
diefstal door eigen werknemers	4	4	5	2
overig*	15	13	15	15
geen enkele vorm	7	2	7	10
weet niet	5	2	6	6
Totaal	100	100	100	100

*= Beroving van vestiging (3%), overval geldtransport (3%), bedrijfsspionage (2%), graffiti (1%), brandstichting (1%), fraude met cheques (1%), anders (5%).

Bedrijven en instellingen denken dat ook in de toekomst inbraak duidelijk het belangrijkste criminaliteitsprobleem blijft vormen. De invloedsgroep ziet echter een nieuw gevaar opdoemen. Bijna een derde van de influentials denkt dat computercriminaliteit het probleem van de toekomst wordt. De bedrijven en instellingen lijken hier minder beducht voor.

Wat verder opvalt is dat diefstal door internen, wat door 12% van de respondenten als belangrijkste huidig criminaliteitsprobleem wordt beschouwd, nog maar door 4% voor de toekomst als het belangrijkste criminaliteitsprobleem wordt gezien.

Met name de non-profit sector (10%) ziet in de toekomst criminaliteit helemaal niet als een probleem.

Het openstellen van de grenzen in 1992 leidt volgens het merendeel van de ondervraagden niet tot een verhoogd criminaliteitsprobleem voor de eigen vestiging. Minder dan een kwart van de profit (20%) respectievelijk non-profit sector (23%) meent door '1992' met een verhoogd veiligheidsrisico te worden geconfronteerd. Meest genoemd in dit verband werden:

- internationalisatie van de criminaliteit;
- toestroming illegalen naar Nederland;
- toestroming criminelen naar Nederland.

De invloedsgroep toonde zich in dit verband overigens aanzienlijk pessimistischer. Van het openstellen van de grenzen verwacht maar liefst 51% negatieve effecten. De relatieve zorgeloosheid van het bedrijfsleven over de invloed van 1992 wordt dus door deze invloedsgroep niet gedeeld.

2 Beveiliging in heden en verleden

2.1 Huidige beveiliging

Het zal anno 1991 wel geen verbazing wekken dat bij vrijwel alle benaderde bedrijven en instellingen één of meer beveiligingsmaatregelen operationeel zijn.

**Tabel 11: Beveiliging Nederlandse instellingen en bedrijven naar aard
(n = 286); (meerdere antwoorden mogelijk)**

	totaal %	profit %	non-profit %
aansluiting meldkamer	63	66	56
elektronische beveiliging	63	65	59
beveiliging door mensen*	54	61	40
bouwkundige maatregelen	51	56	42
geen beveiliging	3	1	6

*= Door de wijze van steekproeftrekking is het percentage bedrijven met mensbewaking extra opgehoogd. Dit percentage en het verschil tussen profit en non-profit is daarom niet representatief.

Slechts een zeer gering percentage heeft geen enkele maatregel ter beveiliging getroffen.

Uit een sub-steekproef onder 99 grote bedrijven die gebruik maken van beveiliging door mensen blijkt dat mensbewaking vaak uitbesteed wordt: ongeveer een derde van deze grote bedrijven heeft eigen beveiligingsfunctionarissen in dienst, terwijl bijna tweederde beveiligingsemployées van een beveiligingsbedrijf inhuurt.

Alhoewel een overgrote meerderheid van de bedrijven en instellingen iets aan beveiliging doet, blijkt uit het onderzoek tevens dat een substantiële minderheid van de respondenten vindt dat grote bedrijven en instellingen in het algemeen de beveiliging onvoldoende serieus nemen.

**Tabel 13: Beveiliging wordt voldoende of onvoldoende serieus genomen
(n = 346)**

	totaal %	invl. %	profit %	non-profit %
voldoende	53	51	56	49
onvoldoende	31	36	30	31
geen mening	16	13	14	20

De door ons onderscheiden groepen respondenten blijken op dit punt slechts marginaal met elkaar van mening te verschillen.

Uitgaven beveiliging

Slechts iets meer dan de helft (151) van de ondervraagde functionarissen beschikte over informatie omtrent de jaarlijkse beveiligingsbudgetten en/of specifieke bestedingen daarbinnen. Onderstaande tabel is op deze gegevens gebaseerd. Er is overigens weinig reden te veronderstellen dat het ontstane beeld niet representatief is.

Tabel 13: Percentage omzet/budget jaarlijks besteed aan beveiliging (n = 151)

	totaal %	profit %	non-profit %
< 1 %	65	68	61
1-3 %	22	18	28
3-5 %	5	5	6
5-10 %	4	6	0
10-15 %	1	0	4
> 15 %	2	2	2

Uit de tabel komt duidelijk naar voren dat een grote meerderheid van de bedrijven en instellingen op dit moment slechts een zeer gering percentage van de middelen besteedt aan beveiligingsmaatregelen. Profit en non-profit sector ontlopen elkaar weinig.

2.2 Voor- en nadelen inhuren beveiligingsbedrijf

Waarom kiezen bedrijven en instellingen voor het inhuren van een particulier beveiligingsbedrijf en voeren zij niet zelf deze beveiligingstaken uit? Voordeel van het inhuren van een particulier beveiligingsbedrijf kan zijn, dat het de kwaliteit van de beveiliging ten goede kan komen. Dit kan samenhangen met het feit dat particuliere beveiligingsemployés deskundiger kunnen zijn, zich onafhankelijker kunnen opstellen dan de eigen werknemers en niet vast in dienst zijn, zodat ze flexibel inzetbaar zijn. Dit laatste aspect kan ook positieve financiële consequenties hebben. Aan het uitvoeren van beveiligingstaken hangt een prijskaartje. Uitbesteding kan goedkoper zijn dan het door eigen personeel laten uitvoeren van die taken. Een ander voordeel kan zijn dat, doordat de beveiliging - deels - uitbesteed is aan externen, het management hier zelf minder aandacht aan hoeft te besteden en meer aandacht kan besteden aan de eigenlijke taak.

Hieronder worden de meest genoemde voordelen van het uitbesteden van beveiligingstaken opgesomd.

Tabel 14: Voordelen inhuren particulier beveiligingsbedrijf (n = 346); (maximaal twee antwoorden mogelijk)

	totaal %	invl. %	profit %	non-profit %
meer deskundigheid	29	36	27	30
flexibele inzet menskracht	25	24	24	26
onafhankelijker opstellen	16	15	19	13
goedkoper	14	13	16	12
meer aandacht voor eigenlijke taak	12	13	10	15
kwalitatief beter	9	16	9	5
minder aandacht management anders	9	7	8	11
weet niet	8	7	7	10
geen voordelen	3	2	3	4
	11	14	13	7

Management- en kostenoverwegingen worden ongeveer net zo vaak gemeld als kwaliteitsaspecten zoals deskundigheid en een onafhankelijker opstelling van de professionele beveiligers. Slechts 11 procent van de ondervraagden ziet geen enkel voordeel. Overigens treffen we hier weinig verschil in de beantwoording tussen de verschillende sub-groeperingen, zij het dat invloedsgroep meer oog heeft voor de deskundigheid en kwaliteit van de diensten van particuliere beveiligers. De non-profit sector antwoordt wat minder vaak geen voordelen te zien.

We vroegen ook naar de belangrijkste **nadelen** van het uitbesteden van beveiligingstaken aan particuliere beveiligingsbedrijven:

Tabel 15 Nadelen uitbesteding (n = 346); (maximaal twee antwoorden mogelijk)

	totaal %	invl. %	profit %	non-profit %
Duurder	26	34	23	28
Je verliest de controle voor een groot deel	22	29	20	23
Vervelend externen over de vloer te hebben	16	18	17	11
Niet goed te vertrouwen	7	9	7	8
Kwalitatief slechter	8	6	8	7
Meer management aandacht nodig	3	0	4	1
Anders	9	7	11	7
Weet niet	12	9	11	15
Geen nadelen	14	13	15	12

Niet verrassend wordt hier het vermeende kostennadeel het vaakst genoemd. Door de influentials wordt dit nadeel het meest frequent genoemd.

Bemoedigend voor de beveiligingsindustrie is het relatief grote aantal respondenten dat geen nadelen ziet of er geen weet te noemen.

Een vaak uitgesproken angst geldt controleverlies of vreemde pottenkijkers op de werkvloer. De categorie 'anders' wordt voor een belangrijk deel gevuld door respondenten die bang zijn voor een geringe betrokkenheid van professionele beveiligers bij de bedrijfsvoering.

2.3 Ervaring met dienstverlening beveiligingsbedrijven

Om te achterhalen welk deel van de respondenten ervaring heeft met particuliere beveiligingsbedrijven is gevraagd of men ooit, in heden of verleden, gebruik heeft gemaakt van medewerkers van een particulier beveiligingsbedrijf. Het bleek dat 179 oftewel 61% van de ondervraagde bedrijven en instellingen² ooit beveiligingsemployées hadden ingehuurd. Particuliere beveiligingsbedrijven worden voornamelijk ingehuurd voor het verzorgen van surveillance en - in mindere mate - portiers- en receptiewerkzaamheden.

Tabel 16: Diensten particuliere beveiligingsbedrijven (n = 179); (meerdere antwoorden mogelijk)

	totaal (n = 179) %	profit (n = 129) %	non-profit (n = 50) %
surveillance	55	53	60
portiers-receptiewerkzaamheden	30	34	16
aansluiting meldkamer	18	18	20
alarmopvolging	12	13	8
preventief publiek toezicht	7	6	10
anders	7	5	10
geen antwoord	2	1	2

Een verschil tussen de profit en de non-profit sector is dat in de non-profit sector duidelijk minder vaak portiers- en receptiediensten uitbesteed worden aan particuliere beveiligingsbedrijven (16%) dan in de profit sector (34%).

Tabel 17 geeft een overzicht van de particuliere beveiligingsbedrijven die (ooit) door de respondenten zijn ingehuurd.

² Dit percentage is niet representatief voor alle (grote) bedrijven en instellingen, aangezien door de wijze van steekproeftrekking het percentage bedrijven met mensbewaking extra is opgehoogd.

Tabel 17: Ingehuurde particuliere beveiligingsbedrijven (n = 179); (meerdere antwoorden mogelijk)

	totaal %	profit %	non-profit %
Randon	26	22	36
NVD	24	29	12
VNV	8	11	2
GOM	3	2	8
Securicor	2	3	-
Securop	2	2	-
Intergarde	2	2	2
Nedsafe	1	-	2
Group 4	1	1	-
CSU	-	-	-
anders	28	26	34
weet niet/wil niet zeggen	15	18	6

Randon en NVD blijken het meest in de arm te zijn genomen. De profit sector deed het vaakst een beroep op NVD, terwijl bij de instellingen Randon zeer duidelijk het meest werd ingehuurd. De in tabel 17 genoemde percentages zijn gezien de aard van het bestand overigens niet representatief. In werkelijkheid is NVD groter dan Randon en wordt dus ook vaker ingehuurd. Opvallend is overigens dat ondanks de vrij uitputtende lijst van beveiligingsbedrijven, ruim een kwart van de respondenten toch nog een niet nader genoemd beveiligingsbedrijf had ingehuurd.

2.4 Mening over dienstverlening beveiligingsbedrijven

Over de geleverde diensten van het beveiligingsbedrijf toont de klantenkring zich in het algemeen redelijk tevreden.

Tabel 18: Mate van tevredenheid over diensten particuliere beveiligingsbedrijven (n = 179)

	totaal %	profit %	non-profit %
zeer ontevreden	7	7	8
redelijk ontevreden	7	6	8
noch tevreden/noch ontevreden	9	9	10
redelijk tevreden	49	50	47
zeer tevreden	24	23	25
wil niet zeggen	5	6	2

Ongeveer driekwart van de respondenten die ervaring hebben met particulier beveiligingsbedrijven zijn redelijk tot zeer tevreden over de geleverde diensten. De non-profit sector lijkt iets minder tevreden dan de profit sector, maar de verschillen zijn niet opvallend.

Al met al krijgen de beveiligingsbedrijven redelijk goede rapportcijfers van hun (ex)klanten. Toch is een niet te verwaarlozen minderheid (14%) ontevreden over de geleverde diensten. Voor deze ontevredenheid worden verschillende oorzaken aangewezen. In de meeste gevallen is men ontevreden over de kwaliteit van de diensten ondermeer omdat men de beveiligingsemployees niet deskundig genoeg vindt of - in een enkel geval - niet te vertrouwen. Slechts een enkeling geeft aan ontevreden te zijn omdat de geleverde diensten te duur zijn. Als een klant ontevreden is, loopt een beveiligingsbedrijf het risico om de klant kwijt te raken aan een concurrent. Om zicht te krijgen op het switch-gedrag van bedrijven is aan een substeekproef van 62 grote bedrijven die gebruik maken van de diensten van een beveiligingsbedrijf gevraagd of ze wel eens geswitched zijn van beveiligingsbedrijf. Ruim een derde gaf aan dat ze in het verleden van het ene naar het andere beveiligingsbedrijf waren overgestapt. Als belangrijkste reden hiervoor werd aangegeven dat het huidige bedrijf kwalitatief beter is.

Tabel 19: Reden switchgedrag grote bedrijven (n = 21)

	%
huidig bedrijf is kwalitatief beter	29
huidig bedrijf is goedkoper	19
huidig bedrijf is deskundiger	10
huidig bedrijf is meer te vertrouwen	5
anders	33
weet niet	5

Al lijkt de kwaliteit van de dienstverlening de belangrijkste rol te spelen, de prijs van de dienstverlening kan in sommige gevallen ook een reden vormen om te switchen naar een concurrent.

Om klanten tevreden te houden en om te voorkomen dat ze overlopen naar een concurrent is het primair van belang zorg te dragen voor een goede kwaliteit van de dienstverlening.

Nu zijn er ook bedrijven en instellingen die (nog) geen gebruik maken van de diensten van particuliere beveiligingsbedrijven. In het onderzoek was dit het geval bij 112 respondenten (38%).

Tabel 20: Belangrijkste reden dat nog nooit gebruik is gemaakt van particulier beveiligingsbedrijf (n = 112)

	%
het is te duur	15
het kost te veel management aandacht	4
ze zijn niet deskundig genoeg	3
je verliest controle voor groot deel	3
het is kwalitatief slecht	2
vervelend externen over de vloer te hebben	2
teveel personeelwisselingen	1
ze zijn niet te vertrouwen	1
anders	56
weet niet/wil niet zeggen	14

Het blijkt dat hier de prijs van de dienstverlening een belangrijkere rol speelt dan de kwaliteit van de aangeboden diensten. In de meerderheid van de gevallen spelen echter andere overwegingen een rol. Te denken valt hier aan het feit dat de bedrijven en instellingen geen enkele behoefte hebben aan de diensten van beveiligingsbedrijven of aan het feit dat de door de beveiligingsbranche aangeboden diensten niet goed aansluiten bij de specifieke behoefte van de respondenten.

2.5 Aansluiting vraag en aanbod

Om een indruk te krijgen van de mate waarin de dienstverlening van particuliere beveiligingsbedrijven aansluit bij de beveiligingsbehoeften van het bedrijfsleven en instellingen is hieromtrent een vraag gesteld aan alle respondenten inclusief de invloedsgroep.

Tabel 21: Mate waarin beveiligingsaanbod aansluit bij beveiligingsbehoefte, n = 346

	totaal %	invl. %	profit %	non-profit %
sluit erg slecht aan	2	4	2	3
sluit vrij slecht aan	8	7	7	11
sluit goed noch slecht aan	18	27	21	7
sluit goed aan	49	46	49	52
sluit erg goed aan	3	2	4	1
geen mening	20	15	18	26

Een krappe meerderheid (52%) van de instellingen en bedrijven vindt dat de dienstverlening van de beveiligingsbranche goed aansluit bij de eigen beveiligingsbehoeften. Een omvangrijke categorie zegt hierover geen mening te hebben (20%) en 18% vindt dat de dienstverlening goed noch slecht aansluit.

Slechts ongeveer 10 % is van mening dat het beveiligingsaanbod van de particuliere beveiligingsbedrijven slecht aansluit bij de beveiligingsbehoeften. Respondenten die nooit een particulier beveiligingsbedrijf hebben ingehuurd, zijn iets negatiever hierover dan respondenten met ervaring met particuliere beveiligingsbedrijven.

Er zijn geen opvallende verschillen tussen de profit en non-profit sectoren en de invloedsgroep.

Tabel 22: Reden slechte aansluiting beveiligingsaanbod op beveiligingsbehoeften (n = 30)

	profit %	non-profit %
Kwaliteit dienstverlening te slecht	37	21
Dienstverlening niet specifiek genoeg/ geen maatwerk	37	7
Te weinig bevoegdheden	0	14
Personeel niet goed opgeleid	6	7
Overig	6	21
Weet niet	19	29

Belangrijke redenen voor het niet aansluiten van het aanbod op de vraag zijn het feit dat de kwaliteit te slecht wordt geacht en met name enkele bedrijven uit de profit sector geven aan dat ze de aangeboden diensten niet specifiek genoeg vinden.

Vanwege het geringe aantal respondenten geeft deze tabel echter slechts een ruwe indicatie van de mate waarin de genoemde redenen voorkomen.

2.6 Het imago van de beveiligers

We zullen in hoofdstuk drie vaststellen dat de meeste bedrijven en instellingen bij het realiseren van hun veiligheidsplannen een grote toekomstige rol zien weggelegd voor de professionele beveiligingsbranche. Deze belangstelling voor hun diensten lijken de beveiligingsbedrijven niet direct te kunnen herleiden tot hun imago, daarmee is het maar matig gesteld.

Tabel 23: Imago particuliere beveiligingsdiensten (n = 346)

	totaal %	invl. %	profit %	non-profit %
erg slecht	7	11	5	7
redelijk slecht	26	24	30	20
redelijk goed	43	36	44	45
erg goed	9	13	7	12
geen mening	11	16	8	12
weet niet	4	0	6	3

Slechts iets meer dan de helft van de ondervraagden vindt dat de beveiligingsindustrie een redelijk tot zeer goed imago heeft. Bij de profit sector, momenteel de grootste opdrachtgever, is relatief vaker sprake van negatieve beeldvorming.

Uit nadere analyse blijkt dat respondenten die zelf geen ervaring hebben met een particulier beveiligingsbedrijf in het algemeen slechter denken over het imago van de particuliere beveiligingsindustrie dan respondenten die wel ervaring hebben met een beveiligingsbedrijf.

Welke oorzaken liggen ten grondslag aan het negatieve imago oordeel dat ongeveer een derde van de ondervraagden uitspreekt? In de onderstaande tabel worden ze op een rijtje gezet.

Tabel 24: Oorzaken negatieve beeldvorming beveiligingsindustrie (n = 93); (meerdere antwoorden mogelijk)

	totaal %	invl. %	profit %	non-profit %
slecht publiciteit/ verhalen	35	31	35	37
slechte selectie personeel	25	31	31	11
niet te vertrouwen	11	19	8	11
kwaliteit dienstverlening slecht	10	6	8	15
niet professioneel	5	12	2	7
te weinig betrokken bij bedrijf	5	6	4	7
niet adequaat opgeleid	2	0	4	0
overig	9	12	6	11
weet niet	10	12	8	11

Bedrijven en instellingen die vinden dat de beveiligingsindustrie een negatief imago heeft, wijten dat in de eerste plaats aan de slechte publiciteit van de afgelopen periode. Daarnaast hebben met name de 'influentials' en de profit sector geen hoge pet op van de personeelsselectie in de beveiligingsbranche. Ongeveer tien procent verwijt de professionele beveiligers onbetrouwbaarheid of een slechte kwaliteit van de geleverde diensten.

Randon blijkt over een veel beter imago te beschikken dan de beveiligingsindustrie in het algemeen. Dat wil zeggen, bij bedrijven en instellingen die op de hoogte zijn van het bestaan van dit beveiligingsbedrijf. Eén op de drie benaderde bedrijven had nog nooit van Randon gehoord. Bij de invloedsgroep lag de bekendheid hoger (82%).

Onderstaande tabel geeft het imago van Randon, gecorrigeerd voor instellingen en bedrijven die vanwege hun onbekendheid met deze organisatie geen oordeel konden uitspreken.

Tabel 25: Imago Randon (n = 243)

	totaal %	invl. %	profit %	non-profit %
erg slecht	2	2	3	1
redelijk slecht	6	4	6	6
redelijk goed	43	54	40	42
erg goed	16	4	17	23
geen mening	33	36	34	28

Geconcludeerd kan worden dat Randon bij slechts een zeer geringe minderheid van de ondervraagden over een negatief imago beschikt. De non-profit sector oordeelt wat positiever dan de profit sector en de influentials. Opvallend is het relatief grote aantal bedrijven en instellingen dat wel op de hoogte is van (de activiteiten van) Randon maar geen oordeel over het imago uitspreekt. Overigens is het aantal respondenten dat een negatief beeld heeft van Randon (19 in totaal) te gering om representatieve uitspraken te doen over de oorzaken hiervan.

2.7 Conclusies

Alhoewel bijna alle ondervraagde bedrijven en instellingen wel 'iets' aan beveiliging doen, is een substantiële minderheid (31%) van de respondenten van mening dat (grote) bedrijven en instellingen de beveiliging niet serieus genoeg nemen.

De meerderheid van de ondervraagde bedrijven en instellingen geeft minder dan 1% van de jaarlijkse omzet of het budget uit aan beveiliging en dit terwijl bijna een kwart van deze respondenten criminaliteit als een (heel) groot probleem ziet.

Respondenten die wel eens een particulier beveiligingsbedrijf hebben ingehuurd blijken met name surveillancetaken te hebben uitbesteed. Op een goede tweede staan portiers- en receptiewerkzaamheden.

Ongeveer driekwart van deze klanten van de beveiligingsbranche is redelijk tot zeer tevreden over de geleverde diensten. Ongeveer één op de zeven (ex-) klanten van de beveiligingsbranche is echter ontevreden over met name de kwaliteit van de geleverde diensten, onder meer omdat men de beveiligings-employées niet deskundig genoeg vond.

Om klanten tevreden te houden en te voorkomen dat ze naar een concurrent overlopen is het primair van belang zorg te dragen voor een goede kwaliteit van de dienstverlening. De prijs lijkt voor de bestaande klanten minder een probleem. Voor bedrijven en instellingen die nog nooit een particulier beveiligingsbedrijf hebben ingehuurd, speelt de prijs een belangrijkere rol. Het feit dat het beveiligingsaanbod niet altijd goed aansluit op de beveiligingsbehoefte omdat geen maatwerk wordt geleverd, is ook van belang, zowel voor bestaande als potentiële klanten. Door meer maatwerk te leveren zou de beveiligingsbranche waarschijnlijk een tot nog toe niet bereikte doelgroep kunnen bereiken en een deel van de huidige klanten tevredener maken.

De beveiligingsbranche in totaliteit lijkt niet zo'n goed imago te hebben. Met name de negatieve publiciteit en de mening dat de selectie van het personeel van beveiligingsbedrijven slecht is, lijkt hier debet aan te zijn.

Het imago van Randon blijkt een stuk beter te zijn dan dat van de totale beveiligingsbranche.

3 Beveiliging in de toekomst

3.1 Toekomstige beveiligingsbehoefte naar soort maatregel

Om een indruk te krijgen van de rol die de particuliere beveiligingsbedrijven op middellange termijn bij bedrijven en instellingen kunnen gaan spelen, inventariseerden we allereerst de behoefte aan specifieke beveiligingsmaatregelen voor de komende 10 jaar. Respondenten die aangaven dat de betreffende behoefte niet op hen van toepassing was (bijvoorbeeld er wordt geen geld getransporteerd), zijn hierbij buiten beschouwing gelaten.

Tabel 26: Middellange termijn behoeften beveiligingsmaatregelen

A Behoefte elektronische beveiliging (n = 335)

	totaal %	invl. %	profit %	non-profit %
minder	5	8	4	7
evenveel	29	15	33	26
meer	63	69	60	64
weet niet/wil niet zeggen	3	8	3	3

B Behoefte bouwkundige maatregelen (n = 324)

	totaal %	invl. %	profit %	non-profit %
minder	16	8	18	15
evenveel	27	24	30	22
meer	54	59	50	61
weet niet/wil niet zeggen	3	8	2	2

C Behoefte preventief publiek toezicht (n = 249)

	totaal %	invl. %	profit %	non-profit %
minder	21	17	24	18
evenveel	33	15	39	32
meer	39	56	32	41
weet niet/wil niet zeggen	7	12	5	9

D Behoeftte particuliere beveiligingsdienst (n = 302)

	totaal %	invl. %	profit %	non-profit %
minder	19	7	19	23
evenveel	39	24	44	36
meer	37	54	34	36
weet niet/wil niet zeggen	5	15	3	5

E Behoeftte aansluiting meldkamer (n = 324)

	totaal %	invl. %	profit %	non-profit %
minder	14	18	13	14
evenveel	51	28	56	52
meer	31	44	28	30
weet niet/wil niet zeggen	4	10	3	4

F Behoeftte beveiliging geldtransport (n = 138)

	totaal %	invl. %	profit %	non-profit %
minder	28	24	26	35
evenveel	41	48	42	29
meer	20	14	23	23
weet niet/wil niet zeggen	12	14	9	13

G Behoeftte eigen beveiligingsdienst (n = 253)

	totaal %	invl. %	profit %	non-profit %
minder	47	47	49	42
evenveel	34	21	34	40
meer	13	21	13	10
weet niet/wil niet zeggen	6	11	4	8

De toekomstige behoefte aan bouwkundige en elektronische beveiligingsmaatregelen overtreft ruimschoots die aan alle andere. De afnemende behoefte aan een eigen beveiligingsdienst lijkt ruimte te scheppen voor de particuliere beveiligingsbranche.

Potentiële groeisectoren van geringere omvang liggen bij de aansluiting op een meldkamer en het verzorgen van preventief publiek toezicht.

Ook gemeten naar de behoefte aan de diensten van een particulier beveiligingsbedrijf bestaan er gunstige perspectieven. Slechts ongeveer een vijfde van de ondervraagden meent hieraan in de toekomst minder behoefte te hebben. Nu gaapt er tussen het formuleren van behoeften en het daadwerkelijk daarvan omzetten in concrete maatregelen nog altijd een aanzienlijke kloof. Om deze enigszins te overbruggen vroegen wij de bedrijven en instellingen of zij ook daadwerkelijk van plan waren de komende 10 jaar meer aandacht en geld te besteden aan beveiliging.

3.2 Investeringsbereidheid

Op middellange termijn verwacht een ruime meerderheid van de ondervraagden zowel meer aandacht als meer geld te gaan besteden aan beveiligingsmaatregelen.

Tabel 27: Toekomstige aandacht beveiliging (n = 346)

	totaal	invl.	profit	non-profit
minder	5	2	7	2
evenveel	25	14	28	23
meer	69	84	64	70
geen mening	2	0	1	4

Toekomstige investering beveiliging				
minder	7	6	8	4
evenveel	25	16	27	27
meer	65	76	62	67
geen mening	3	2	3	2

De profit sector blijft zowel qua aandacht als qua investeringsbereidheid iets achter bij de non-profit sector. Slechts een heel kleine groep denkt in de nabije toekomst minder aandacht en geld te besteden aan beveiligingsvraagstukken. Ook nu weer blijken de 'influentials' een andere, optimistischer inschatting te maken dan de praktijkmensen.

Uit een nadere analyse blijkt dat ook van de respondenten die criminaliteit nu niet als een probleem ervaren ruim de helft toch van plan is om in de toekomst meer aandacht en geld aan beveiliging te besteden. Hoe groter men echter de criminaliteitsproblemen nu en in de toekomst inschat des te meer is men van plan ook meer aandacht en geld aan beveiliging te besteden. Deze trend is logisch. Feit is dat men wel erg optimistisch is over de eigen toekomstige investeringsbereidheid in beveiliging.

Zoals uit het voorgaande blijkt verwacht meer dan 60 procent de komende 10 jaar meer geld aan beveiliging te besteden. Wij vroegen hen aan welke maatregelen dat geld met name uitgegeven zal worden.

Tabel 28: Richting investeringen beveiliging komende 10 jaar (n = 228)

	totaal	invl.	profit	non-profit
elektronische beveil.	60	43	65	61
bouwkundige maatreg.	17	26	17	11
beveiliging door mensen	9	12	5	14
preventief publiek toezicht	7	12	7	3
aansluiting meldkamer	3	5	1	6
anders	2	2	2	1
weet niet/geen antwoord	3	0	2	4

Absolute prioriteit heeft voor de meesten het plegen van investeringen op het gebied van elektronische beveiliging. Dit sluit aan bij de eerder geformuleerde behoeften. Voor beveiligingstaken uitgevoerd door mensen is men beduidend minder vaak van plan geld te reserveren.

Uit nadere analyse blijkt dat er geen belangrijke verschillen in de richting van de toekomstige beveiligingsinvesteringen zijn tussen respondenten die wel ooit een particulier beveiligingsbedrijf hebben ingehuurd en zij die dit nooit hebben gedaan.

3.3 Groeiverwachtingen beveiligingsbranche

Gelet op het feit dat een groot deel van de respondenten een toenemende behoefte aan de diensten van beveiligingsbedrijven signaleren, mag ook verwacht worden dat een grote meerderheid deze branche (flink) ziet groeien.

Tabel 29: Groeiverwachting beveiligingsbranche (n = 346)

	totaal	invl.	profit	non-profit
sterke groei	35	49	29	40
lichte groei	48	40	51	46
ongeveer gelijk	5	9	5	2
lichte daling	4	0	6	4
sterke daling	0	0	0	1
geen mening	8	2	9	7

De profit sector verwacht, wellicht vanwege haar relatieve investeringsvoorsprong, in iets mindere mate een sterke groei dan de non-profit sector. Over de factoren die ten grondslag liggen aan de verwachte groei bestaat grosso modo overeenstemming: de criminaliteit neemt toe en de politie kan de veiligheidszorg steeds minder goed aan. Veel minder vaak genoemd in dit verband werden kostenoverwegingen, de toenemende kwaliteit en/of het verbeterde imago van de beveiligingsindustrie.

Welk soort dienstverlening van het beveiligingsbedrijf gaat, naar verwachting van de ondervraagden, het sterkst groeien?

Tabel 30: Sterkst groeiende dienstverlening particuliere beveiligingsbranche (bij bedrijven met groeiverwachting) (n = 288)

	totaal	invl.	profit	non-profit
surveillance	36	33	36	37
installeren elektronische beveiliging	30	47	30	21
portiers/receptie-dienst	8	10	9	5
aansluiting meldkamer	7	2	8	8
alarmopvolging	5	0	4	10
geldtransport	2	0	1	2
anders	3	4	4	1
weet niet	9	4	8	16

De voornaamste rol die men in de toekomst weggelegd ziet voor de beveiligingsbranche is het verrichten van surveillances, met als goede tweede het installeren van elektronica. Door de invloedsgroep worden deze laatste werkzaamheden veel vaker genoemd dan door de bedrijven en instellingen zelf. Voor de elektronica zal dus vermoedelijk een niet geringe rol zijn weggelegd bij de beveiliging. Is men van mening dat door de steeds verdergaande technologische ontwikkelingen het menselijke aspect bij beveiliging (manbeveiliging) een steeds geringere rol zal gaan spelen? We hebben deze stelling alle respondenten voorgelegd en het blijkt dat het aantal respondenten dat instemt met deze stelling even groot is als het aantal dat het hier niet mee eens is.

Tabel 31: Eens met de stelling " Het menselijk aspect zal door de technologische ontwikkelingen een steeds geringere rol gaan spelen"?
(n = 346)

	totaal %	invl. %	profit %	non-profit %
geheel mee oneens	33	44	32	29
enigszins mee oneens	13	16	11	15
mee eens noch oneens	5	6	5	6
enigszins mee eens	21	16	22	24
geheel mee eens	24	15	27	25
weet niet	3	4	4	2

De invloedsgroep is het het minst vaak eens met de stelling. Alhoewel de invloedsgroep schat dat in de toekomst erg veel behoefte bestaat aan het laten installeren van elektronische beveiliging door een particulier beveiligingsbedrijf (zie tabel 29), is deze groep het minst van mening dat door zo'n verwachte ontwikkeling het menselijk aspect aan belang zal inboeten. Zij zien blijkbaar voor een groot deel elektronische beveiliging als aanvulling op en niet als vervanging van manbewaking. Bijna de helft van de respondenten ziet echter elektronische beveiliging wel degelijk als een (gedeeltelijke) vervanging van manbewaking. Het toenemen van elektronische beveiliging zou dan de groei van het aantal beveiligingsfunctionarissen kunnen belemmeren.

Aan de invloedsgroep werd apart gevraagd naar hun oordeel over de toekomstige ontwikkeling van het aantal beveiligingsfunctionarissen. Nederland telt momenteel 2 à 3 keer zo weinig particuliere beveiligingsfunctionarissen als andere West-europese landen zoals Frankrijk, Duitsland, Engeland en Italië. Indien Nederland in de komende 10 jaar op gelijke voet zou komen met die landen, zou dit een toename betekenen van ruim 20.000 functionarissen naar 30.000. Achten de 'influentials', die immers goed op de hoogte zijn van de huidige beveiligingsproblematiek, een dergelijke groei realistisch?

Tabel 32: Groei naar 30.000 beveiligingsfunctionarissen op middellange termijn realistisch? (n = 55)

	Influentials %
ja	36
nee	55
geen mening	9

Niet alleen menen de ja-zeggers dat een explosieve groei realistisch is, zij achten hem in overgrote meerderheid ook wenselijk (95%).

De nee-zeggers tenslotte baseren hun meerderheidsstandpunt in hoofdzaak op de kritische houding van de Nederlanders tegen een stijging van geüniformeerd personeel (28%), op het huidige overheidsbeleid (24%), of op het feit dat Nederland afwijkende criminaliteitsproblemen kent (14%).

3.4 Onderlinge samenwerking

Tot besluit van dit hoofdstuk vroegen wij onze respondenten of zij dachten dat er met betrekking tot beveiliging in de komende tien jaar meer samengewerkt zal worden tussen individuele bedrijven en instellingen die bij elkaar in dezelfde buurt gevestigd zijn. De antwoorden luiden overwegend bevestigend.

Tabel 33: Toekomstige samenwerking met betrekking tot beveiliging (n = 346)

	totaal	invl.	profit	non-profit
nee	27	16	29	28
ja, iets meer	42	53	36	48
ja, vrij veel meer	19	16	21	17
ja, veel meer	7	13	8	3
wil niet zeggen	5	2	6	4

Ten aanzien van toekomstige samenwerking tussen bedrijven toont de invloedsgroep zich het meest optimistisch. Bij de profit en non-profit sector bestaan wat meer reserves. De concrete maatregelen die men bij samenwerking denkt te treffen, liggen vooral op het terrein van beveiliging uitgevoerd door mensen (surveillance, etc.) (46%) en in mindere mate op het gebied van, informatie-uit-

wisseling (23%), elektronische beveiliging (20%) en de aansluiting op een meldkamer (17%).

3.5 Conclusies

Verreweg de meeste respondenten zijn van mening dat de beveiligingsbranche een periode van groei te wachten staat.

De afnemende behoefte aan een eigen beveiligingsdienst lijkt ruimte te scheppen voor de particuliere beveiligingsbranche.

De respondenten zijn verder opvallend optimistisch over hun toekomstige investeringsbereidheid: ruim 60% zegt van plan te zijn meer geld en aandacht aan beveiliging te besteden. Men is vooral van plan dat geld te besteden aan elektronische beveiliging. Het installeren van elektronische beveiliging is dan ook een belangrijke groeisector voor de beveiligingsbranche, volgens de respondenten. Voor beveiliging door mensen is men aanzienlijk minder vaak van plan geld te reserveren. Toch denken veel respondenten dat de beveiligingsbranche met name sterk zal groeien doordat er een toenemende behoefte zal ontstaan aan het uitbesteden van surveillance-taken.

Over de vraag of het menselijke aspect door technologische ontwikkelingen een steeds geringere rol zal gaan spelen bij beveiliging zijn de meningen gelijkelijk verdeeld.

Een ruime meerderheid van de respondenten denkt tenslotte dat in de toekomst bedrijven en instellingen die bij elkaar in de buurt zijn gevestigd, meer met elkaar zullen gaan samenwerken op het gebied van beveiliging. Men denkt hierbij het meest aan samenwerking met betrekking tot bewaking door mensen en in mindere mate aan samenwerking met betrekking tot elektronische beveiliging.

4 Wenselijkheid uitbreiding taken en bevoegdheden van particuliere beveiligingsbedrijven en de rol van de politie

4.1 Wenselijkheid uitbreiding taken van particuliere beveiligingsbedrijven

Een regelmatig terugkerend thema van de afgelopen jaren vormt de discussie over taken en bevoegdheden van de particuliere beveiligingsbranche. Centraal daarbij staat de vraag of het wenselijk is om bepaalde taken, die momenteel vrijwel uitsluitend door overheidsinstanties wordt uitgevoerd, geheel of gedeeltelijk uit te laten voeren door particuliere beveiligingsbedrijven. Daardoor zou met name de politie ontlast kunnen worden. Wij vroegen de instellingen en bedrijven - en natuurlijk ook de 'influentials' - uitgebreid naar hun standpunt op dit gebied.

Tabel 34: Taakoverheveling, onder bepaalde voorwaarden, geheel of gedeeltelijk mogelijk? (n = 346)

	totaal %	invl. %	profit %	non-profit %
bewaking kantoren en bedrijven				
nee	3	4	4	1
ja	96	96	94	99
weet niet/geen antwoord	1	0	2	0
beveiliging bedrijven terrein				
nee	4	4	3	6
ja	95	96	95	94
weet niet/geen antwoord	1	0	2	0
toezicht winkelcentrum				
nee	10	13	10	8
ja	89	87	88	91
weet niet/geen antwoord	1	0	1	1
begeleiding evenementen				
nee	16	24	15	13
ja	82	76	82	86
weet niet/geen antwoord	2	0	3	1
parkeerwacht				
nee	28	31	28	25
ja	70	65	68	75
weet niet/geen antwoord	2	4	4	0
controle openbaar vervoer				
nee	37	38	39	34
ja	62	62	59	66
weet niet/geen antwoord	1	0	2	0
stadswachten				
nee	31	38	31	34
ja	61	62	60	21
weet niet/geen antwoord	6	0	9	5

Met de overdracht van wat men zou kunnen omschrijven als een 'lichte' controle- en bewakingsdienst heeft een meerderheid van de ondervraagden weinig moeite. De minste problemen heeft men daarbij met taken die in de praktijk reeds lang door particuliere beveiligers worden uitgevoerd. Overdracht van 'nieuwe' taken, zoals controle in het openbaar vervoer, parkeercontrole en stadswacht, stuit bij een aanzienlijke minderheid op weerstand. Voor alle genoemde mogelijkheden bestaat een roerende eensgezindheid tussen invloeds-groep, profit en non-profit sector.

De overdrachtgezinde stemming slaat om als het gaat om de volgende taken.

Tabel 35: Taakoverheveling, onder bepaalde voorwaarden, geheel of gedeeltelijk mogelijk? (n = 346)

	totaal %	invl. %	profit %	non-profit %
controle wetgeving algemeen				
nee	89	93	89	89
ja	10	5	10	11
weet niet/geen antwoord	1	2	1	0
opsparing strafbare feiten				
nee	89	95	89	87
ja	10	5	10	12
weet niet/geen antwoord	1	0	1	1
arrestanten bewaking				
nee	73	67	76	71
ja	25	31	22	27
weet niet/geen antwoord	2	2	2	2
controle milieuwetten				
nee	72	80	71	74
ja	25	20	26	24
weet niet/geen antwoord	2	0	3	2
snelheidscontrole				
nee	72	80	70	72
ja	27	20	29	28
weet niet/geen antwoord	1	0	1	0
preventief toezicht openbare weg				
nee	65	65	64	66
ja	32	31	32	33
weet niet/geen antwoord	3	4	4	1
controle wegenbelasting				
nee	62	65	62	61
ja	37	34	37	39
weet niet/geen antwoord	1	0	1	0
bewaking ambassade				
nee	55	60	53	55
ja	43	40	43	43
weet niet/geen antwoord	2	0	3	2

In het algemeen klinkt hier een krachtig nee tegen de overdracht van taken naar de private sector. Blijkbaar wordt de uitvoering hiervan beschouwd als behorend tot het domein van de overheid.

Slechts op een relatief ondergeschikt punt als de bewaking van ambassades valt de respons in twee groepen uiteen.

Bij deze items treffen we een redelijk grote consensus aan tussen 'influentials', profit en non-profit sector.

Al met al kan het heersende opinieklimaat ten aanzien van overheveling van beveiligingstaken naar de particuliere sector gekenschetst worden als tamelijk behouden. Men legt zich neer bij de status quo. Wat de overheid nu doet op dit gebied moet zij vooral blijven doen. Beveiligingsbedrijven mogen hoogstens wat 'lichte' controle- en bewakingstaken overnemen. Over de voorwaarden waaronder zulks zou moeten gebeuren bestaat wel enig verschil van mening.

Tabel 36: Voorwaarden bij uitbesteding overheidstaken naar particuliere sector (n = 283)

	totaal %	invl. %	profit %	non-profit %
controle overheid/politie	27	42	24	24
duidelijke afspraken	14	19	14	13
duidelijke wet/regelgeving	10	14	10	8
goede opleiding	9	12	10	9
moet goed zijn	7	5	9	4
zeker niet duurder zijn	5	2	7	4
meer bevoegdheden	3	5	2	2
ongewapend blijven	1	0	1	1
geen belangenverstrengeling	1	0	1	1
kwaliteit dienstverlening				
geen extra voorwaarden nodig	2	0	4	1
overig	10	7	11	11
weet niet/geen antwoord	17	9	15	24

Het zal, gegeven het voorafgaande, geen verbazing wekken dat een meerderheid van de ondervraagden (inclusief de voorstanders) van mening is dat uitbesteding van beveiligingstaken aan de particuliere sector gepaard moet gaan met duidelijke afspraken, wetgeving en/of rechtstreekse overheidscontrole. Vooral de invloedsgroep is veel vaker voorstander van een directe overheidsvinger in de pap. Behalve een goede opleiding en een goede kwaliteit van de dienstverlening, spelen de overige voorwaarden nauwelijks een rol van betekenis.

Interessant is ook te zien wat de tegenstanders van uitbesteding in hoofdzaak motiveerde tot hun stellingname.

Tabel 37: Waarom uitbesteding beveiligingstaken niet mogelijk (n = 246)

	totaal %	invl. %	profit %	non-profit %
- is specifieke verant- woording overheid	32	24	33	35
- onafhankelijke controle moet bij overheid blijven	8	12	6	8
- is wettelijk zo geregeld	17	12	19	17
- betalen daar belasting voor	4	2	5	1
- gevaar belangen verstrengeling	3	5	4	0
- particuliere beveiligers missen nodige bevoegdheden	5	7	5	3
- particuliere beveiligers niet deskundig genoeg	6	7	6	6
- bescherming privacy	4	2	4	3
- democratische controle moet mogelijk zijn	1	0	1	0
- overheid bezit meer gezag/ vertrouwen	6	5	8	3
- overig	9	10	5	18

Kort en goed is men tegenstander van overdracht omdat de overheid de specifieke taak nu eenmaal doet, behoort te doen, of omdat de wet zulks voorschrijft. De invloedsgroep is wat flexibeler als het gaat om specifieke verantwoordelijkheid van de overheid.

Daarentegen zijn de influentials iets vaker tegenstander omdat zij vinden dat onafhankelijke controle bij de overheid dient te blijven.

Zouden de bezwaren tegen uitbesteding eventueel weggenomen kunnen worden?

Nee, zegt 63 procent (influentials 77%), ja 37 procent. Maar dan moeten wel selectie en opleiding verbeterd worden (17%) of de regelgeving van de overheid uitgebreid worden (25%) of de bevoegdheden van de beveiligingsfunctionarissen uitgebreid worden (10%).

Bijna een derde van de tegenstanders die bereid zijn hun mening te herzien, kan zelf niet aangeven onder welke voorwaarden dit kan gebeuren.

Concluderend kan worden gesteld dat overheveling van beveiligings- en controletaken naar de particuliere sector bepaald niet de top van de prioriteitenlijsten van invloedsgroep, profit en non-profit sector siert. Meerderheden ten gunste van overdracht zijn alleen te vinden bij 'lichte' controletaken en bij taken die per traditie reeds door de beveiligingsbranche worden uitgevoerd. Diepgaande meningsverschillen doen zich niet voor, controversiële standpunten worden nauwelijks ingenomen. Tegenstanders van overheveling zijn opvallend vaak ideologisch gemotiveerd (de taak is nu eenmaal een specifieke overheidstaak) en in meerderheid niet te vermurwen.

4.2 Politie en particuliere beveiligingsbedrijven

Een grote meerderheid van de ondervraagden is van mening dat particuliere beveiliging altijd (33%) of in sommige gevallen (56%) onder toezicht van de politie zou moeten staan.

Op welke wijze moet een dergelijk toezicht worden uitgevoerd volgens deze voorstanders?

Tabel 38: Wijze van toezicht politie op beveiligingsbedrijven (n = 240)

	totaal %	invl. %	profit %	non-profit %
samenwerking/maken van afspraken	24	28	22	27
steeksproefgewijze controles	21	18	26	13
politie coördineert	10	8	11	10
keuren personeel/antecedenten				
onderzoek	7	8	8	5
rapportage aan politie	5	0	8	3
duidelijke regelgeving overheid	3	3	2	3
afgeven vergunningen	2	2	2	2
anders	10	8	11	10
weet niet	22	23	16	31

Een tamelijk grote groep weet niet aan te geven hoe politietoezicht er in de praktijk uit zou moeten zien. De profit sector verwacht veel vaker heil van steeksproefgewijze uitgevoerde controles. De influentials kiezen vooral voor samenwerking en coördinatie als toezichtsmiddelen.

Op de vraag welke gebieden geschikt zouden zijn voor samenwerking tussen politie en particuliere beveiligingsbedrijven werden de volgende antwoorden genoteerd.

**Tabel 39: Mogelijke samenwerkingsgebieden politie en beveiligingsbedrijven
(n = 346)**

	totaal %	invl. %	profit %	non-profit %
informatie-uitwisseling				
daders en pleegplaatsen	30	29	28	33
opleiding bewakingspersoneel	25	16	25	30
werving en selectie				
bewakingspersoneel	25	16	25	19
afstemming route en				
frequentie surveillance	23	27	19	24
particuliere beveiliging				
neemt taken over bij				
capaciteit gebrek	21	25	19	24
anders	16	22	15	12
weet niet	14	11	13	15

De 'influentials' lopen niet erg warm voor samenwerking bij werving, selectie en opleiding van beveiligingspersoneel. Voor het overige kunnen de andere alternatieven van de verschillende groepen in ongeveer gelijke mate op bijval rekenen.

Vindt men dat de politie meer aandacht zou moeten besteden aan het beveiligen van bedrijven en instellingen of vindt men dit een taak van bedrijven en instellingen zelf?

Slechts een geringe minderheid (16%) blijkt van mening te zijn dat de politie meer aandacht zou moeten besteden aan het beveiligen tegen criminaliteit van bedrijven en instellingen. Merkwaardig genoeg vinden vooral de leden van de invloedsgroep veel vaker dat de politie daar momenteel tekort in schiet. De bedrijven en instellingen zelf rekenen beveiliging in meerderheid exclusief tot het eigen takenpakket. Een vijfde kiest voor een gedeelde verantwoordelijkheid.

4.3 Betalen politiediensten

De vraag of de politie geld mag vragen voor het uitvoeren van bepaalde diensten staat de laatste tijd flink in de belangstelling. We hebben deze vraag de respondenten voorgelegd.

Tabel 40: Geld voor politiediensten toegestaan? (n = 346)

	totaal %	invl. %	profit %	non-profit %
ja	61	73	56	63
nee	35	27	37	36
geen mening	4	0	7	1

Uit de tabel blijkt een afgetekende meerderheid voorstander te zijn van betaling voor bepaalde politie-diensten. De 'influentials' (niet zelden de potentiële ontvangers van de te betalen gelden) tonen zich het meest enthousiast over dit plan, de profit sector het minst.

Begeleiding van grote evenementen (35%) en (nodeloze) alarmopvolging (40%) worden gezien als de diensten bij uitstek waarvoor de politie, naar de mening van de voorstanders, een rekening mag presenteren. Voorstanders uit profit en non-profit sector zijn ook wel bereid de beurs te trekken voor politie bewaking van hun terreinen (12 respectievelijk 18%). De influentials voelen weinig voor dit laatste alternatief (5%).

4.4 Wenselijkheid uitbreiding bevoegdheden particuliere beveiligingsfunctionarissen

De vraag of de bevoegdheden van particuliere beveiligingsfunctionarissen al dan niet uitgebreid moeten worden, blijkt een echt discussiepunt te vormen. Voor en tegenstanders houden elkaar op dit punt met 47 respectievelijk 49 procent in evenwicht.

De meeste voorstanders vinden we in de non-profit sector (56%), de minste in de invloedsgroep (40%).

Aan welke bevoegdheden denken voorstanders zoal?

Tabel 41: Gewenste uitbreiding bevoegdheden beveiligingspersoneel (n = 164)

	totaal %	invl. %	profit %	non-profit %
opsporingbevoegdheden	52	73	47	51
dragen van wapens	12	9	12	13
beiden	19	9	12	13
anders	10	9	11	9
weet niet	7	0	11	4

De invloedsgroep, die ook al beduidend minder voorstanders telde, kiest vrij massaal voor een 'voorzichtige' uitbreiding met opsporingsbevoegdheid en staat gereserveerd tegenover het dragen van wapens. Dergelijke reserves treffen we beduidend minder vaak aan bij de profit en met name de non-profit sector.

4.5 Conclusies

In het algemeen is men huiverig tegen het overhevelen van overheidstaken naar de particuliere beveiligingsindustrie. Bepaalde 'lichte' controle en bewakingstaken, zoals begeleiding evenementen, controle openbaar vervoer, parkeerwacht en stadswacht, kunnen volgens een meerderheid van de respondenten eventueel wel door de overheid uitbesteed worden, maar dit zal dan in het algemeen wel gepaard moeten gaan met duidelijke afspraken, wetgeving en/of rechtstreekse overheidscontrole.

Tegenstanders van overheveling zijn opvallend vaak ideologisch gemotiveerd: men vindt de taak nu eenmaal een specifieke overheidstaak en deze tegenstanders zijn in meerderheid niet te vermurwen.

Opvallend is dat een meerderheid van de respondenten voorstander is van betaling voor bepaalde politiediensten. Met name de invloedsgroep is hier voorstander van. Men vindt dat met name voor de begeleiding van grote evenementen en (nodeloze) alarmopvolging kosten in rekening mogen worden gebracht. De meningen zijn daarentegen zeer verdeeld over de vraag of particuliere beveiligingsfunctionarissen extra bevoegdheden moeten krijgen. De voorstanders denken hierbij vooral aan opsporingsbevoegdheden.

Opvallend veel respondenten zijn van mening dat de politie en particuliere beveiligingsbedrijven meer kunnen samenwerken op het gebied van de informatie-uitwisseling. Blijkbaar is men hier niet erg huiverig voor mogelijke inbreuk op de privacy.